

Cu prilejul Reuniunii s-au făcut donații reciproce de cărți apărute în cele două țări și s-au făcut informări asupra aparițiilor istoriografice în perioada dintre Reuniunea precedentă și cea de față. Partea română a înmănat celei ungare volumul al XIII-lea din *Bibliografia Istorică a României (2009-2010)*, recent apărută la Editura Academiei Române.

Cei cinci istorici din Ungaria au avut asigurate condiții excelente la Sibiu, ca urmare a demersurilor prompte întreprinse de Oficiul de relații externe al Academiei Române.

Reuniunea de la Sibiu a Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungare a dovedit odată mai mult utilitatea existenței acesteia, faptul că ea prilejuiește un dialog benefic istoriografilor din cele două țări, o modalitate de informare științifică reciprocă. În consecință, s-a stabilit ca cele două părți să întreprindă demersurile necesare pentru publicarea în volum, prin efort comun, a textelor comunicărilor prezentate la ultimele două reuniuni ale Comisiei (2010 și respectiv 2012).

Prin Protocolul încheiat la sfârșitul Reuniunii între cele două părți s-a convenit ca următoarea întâlnire a Comisiei să aibă loc în Ungaria (Budapesta) în anul 2014, urmând ca în cadrul ei să se dezbată teme privind *Anul 1914*, respectiv *Contribuția abordărilor antropologice pentru studiile istorice*.

Prof. dr. Nicolae Edroiu,
membru corespondent al Academiei Române
Președintele Părții Române
în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Ungară

CEA DE A X-A REUNIUNE A COMISIEI MIXTE DE ISTORIE ROMÂNNO-SLOVACĂ

(Banská Bystrica, 24-27 septembrie 2012)

Comisia Mixtă de Istorie Româno-Slovacă, instituită în 1995 în baza acordurilor interacademice existente între Academia Română și Academia Slovacă de Științe și-a ținut Cea de a X-a Reuniune la Banská Bystrica, în Slovacia Centrală, în zilele de 24-27 septembrie 2012. În conformitate cu Protocolul convenit la Reuniunea anterioară de la Alba Iulia (septembrie 2011), tema de lucru a Comisiei a fost *Așezarea valahilor în Slovacia și colonizarea slovacilor în România*. Se constatare că asemenea probleme fuseseră doar tangențial abordate în dezbaterile anterioare ale Comisiei, impunându-se acum o evaluare consistentă a lor. Locul dezbaterii era unul aflat în zona de existență a așezărilor valahe, Muzeul Insurecției Naționale Slovace (SNP) din Banská Bystrica, al cărui director este însuși Stanislav Mičev, președintele Părții Slovace în Comisie oferind condiții optime de desfășurare a Reuniunii.

Încă de la începutul lucrărilor Reuniunii s-a subliniat faptul că această comisie științifică interacademică funcționează cu multă regularitate, fiind profitabilă sub aspect științific ambelor istoriografii, română și slovacă. După pensionarea primului copreședinte slovac al Comisiei, prof. dr. Milan Krajčovič, organizarea reuniunilor a revenit la normalitate, ele ținându-se odată la doi ani consecutiv în cele două țări, fiind reafirmată acum dorința celor două părți de a continua ceea ce devenise tradiție la nivelul Comisiei.

Din Partea Română au participat cinci specialiști în problematica aflată în dezbateri: prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, președintele Părții Române în Comisie (*Cercetările românești privind așezarea românilor/valahilor în Carpații Nordici (Despre „ius valahicum / „valašske pravo”*); Tatiana Cojocar, C. Ș. drd. la Institutul de Istorie „N. Iorga” din București al Academiei Române (*Volohii din Polonia și Slovacia*); dr. Pavel Huszárík de la Liceul slovac din Nădlac-Arad (*Începuturile și etapele colonizării slovacilor în România*); Juraj Vanko, doctorand la Institutul de Istorie „G. Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române (*Organizarea*

bisericească a slovacilor din România) și prof. univ. dr. Eva Mârza de la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, secretarul Părții Române în Comisie, care a prezentat intervenția privind jubileul reuniunilor Comisiei (*Comisia istoricilor din România și Slovacia și cea de a X-a Reuniune: bilanț și evaluarea activității*).

Din Partea Slovacă a Comisiei s-au prezentat șapte comunicări: Oto Tomeček (*Valahii din regiunea Scaunului Zvolen*); Peter Kónya (*Populația valahă din Slovacia de Est în procesul de reformare și recatolicizare*); Gabriel Szeghy (*Informații despre credincioșii ritului răsăritean de la Košice și împrejurimi*); Milan Michalec – Alena Rogožníková (*Influența colonizării valahe în peisagistică*); Juraj Zajonc (*Influența colonizării valahe în cultura tradițională textilă a Slovaciei*); Miroslav Kmeť (*Colonizarea slovacă din România în lumina literaturii istorice mai vechi*) și Peter Chrastina (*Slovacii din Bihor. Începuturile colonizării (exemple: Stará și Nová Huta)*).

Dezbaterile purtate pe marginea comunicărilor au reliefat consistența lor, importanța bogatei informații de natură istorică adusă, utilitatea acestor cercetări la cunoașterea problematicii abordate, în cazul multora dintre comunicările prezentate fiind alăturată și cercetarea de teren.

Cu prilejul recente Reuniuni s-a lansat volumul intitulat *Evenimentele de la 23 august 1944 din România și Insurecția Națională Slovacă din 29 august 1944* (161 p. + 144 p.), volum bilingv – în română și slovacă – apărut la Banská Bystrica, în Editura Muzeului Insurecției Naționale Slovace de aici, cuprinzând textele comunicărilor prezentate la Reuniunea anterioară a Comisiei (Alba Iulia, septembrie 2011).

Totodată, s-a convenit ca textele comunicărilor prezentate la Reuniunea Comisiei Mixte de Istorie Româno-Slovacă de la Banská Bystrica să fie publicate în anul 2013 tot la Editura Muzeului Insurecției Naționale Slovace din Banská Bystrica.

Cu prilejul Reuniunii, s-a vizitat Muzeul mineritului din Banská Bystrica și orașul Banská Stiavnica, declarat monument UNESCO, localități miniere care au avut legături cu orașele miniere din Transilvania.

Prin Protocolul încheiat la sfârșitul Reuniunii jubiliare de la Banská Bystrica a fost apreciată calitatea dezbaterilor purtate și necesitatea continuării, sub diferite forme, a activității Comisiei. Totodată, s-a convenit ca următoarea Reuniune, a XI-a, să se desfășoare la Nădlac-Timișoara în septembrie 2014, având ca temă de dezbatere: *Anul 1989. Căderea regimurilor comuniste din România și Slovacia*, dată fiind împlinirea a 25 de ani de la derularea evenimentelor respective.

Nicolae Edroiu,
membru corespondent al Academiei Române
Președintele Părții Române
în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Slovacă